

Persuna fizika, suġġetta għal investigazzjoni amministrattiva dwar insider dealing, għandha d-dritt għas-silenzju meta mir-risposti tagħha tkun tista' tirriżulta r-responsabbiltà tagħha għal ksur punibbli b'sanzjonijiet amministrattivi li jkollhom natura kriminali jew ir-responsabbiltà kriminali tagħha

Madankollu, id-dritt għas-silenzju ma jistax jiġġustifika kull nuqqas ta' kooperazzjoni mal-awtoritajiet kompetenti bħar-rifjut li tippreżenta ruħha għal smiġh jew l-użu ta' manuvri dilatorji

Fit-2 ta' Mejju 2012, il-Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (il-Kummissjoni Nazzjonali għall-Kumpanniji u għall-Borża, l-Italja) imponiet fuq DB sanzjonijiet f'ammont totali ta' EUR 300 000, għal ksur amministrattiv ta' insider dealing fl-2009.

Hija imponiet fuq wkoll sanzjoni ta' EUR 50 000 għal nuqqas ta' kooperazzjoni. Fil-fatt, DB, wara li għal diversi drabi talab il-posponiment tad-data tas-smiġh li kien issejjaħ għalih fil-kwalità tiegħu ta' persuna informata bil-fatti, kien irrifjuta li jirrispondi għad-domandi li kienu sarulu meta kien ippreżenta ruħu għal din is-seduta.

Wara r-rifjut tal-oppożizzjoni tiegħu għal dawn is-sanzjonijiet, DB appella fil-kassazzjoni quddiem il-Corte Suprema di Cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni, l-Italja). Fis-16 ta' Frar 2018, din il-qorti indirizzat lill-Corte Costituzionale (il-Qorti Kostituzzjonali, l-Italja) talba incidentali ta' kostituzzjonalità fir-rigward tad-dispożizzjoni tad-dritt Taljan ¹ li abbażi tagħha kienet ġiet imposta s-sanzjoni għal nuqqas ta' kooperazzjoni. Din id-dispożizzjoni tissanzjona n-nuqqas ta' konformità fit-terminu mogħti mat-talbiet tal-Consob jew il-fatt li jiddewwem l-eżerċizzju tal-funzjonijiet ta' sorveljanza ta' dan l-organu, inkluż f'dak li jikkonċerna l-persuna li fil-konfront tagħha l-Consob jallega insider dealing.

Il-Corte Costituzionale enfasizzat li, fid-dritt Taljan, l-operazzjonijiet ta' insider dealing jikkostitwixxu kemm ksur amministrattiv kif ukoll reat kriminali. Hija sussegwentement irrilevat li d-dispożizzjoni kkonċernata ġiet adottata b'eżekuzzjoni ta' obbligu speċifiku impost mid-Direttiva 2003/6 ² u li din tikkostitwixxi attwalment l-implimentazzjoni ta' dispożizzjoni tar-Regolament Nru 596/2014 ³. Hija għalhekk talbet kjarifika lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-kompatibbiltà ta' dawn l-atti mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-"Karta") u, b'mod iktar partikolari, mad-dritt għas-silenzju.

¹ L-Artikolu 187n tad-Decreto Legislativo n. 58 - Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52 (id-Digriet Legiżlattiv Nru 58 dwar Test Uniku tad-Dispożizzjonijiet fil-Qasam tal-Intermedjazzjoni Finanzjarja, fis-sens tal-Artikoli 8 u 21 tal-Liġi tas-6 ta' Frar 1996, Nru 52), tal-24 ta' Frar 1998.

² Skont l-Artikolu 14(3) tad-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar insider dealing u manipulazzjoni tas-suq (abbuż tas-suq) (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol. 4, p. 367), l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu s-sanzjonijiet li għandhom jiġu applikati għal nuqqas ta' kooperazzjoni f'investigazzjoni koperta bl-Artikolu 12 ta' din id-direttiva. Dan l-aħħar artikolu jippreċiża li, f'dan il-kuntest, l-awtorità kompetenti għandha tkun tista' titlob informazzjoni minghand il-persuni kollha u, jekk ikun meħtieġ, issejjaħ u tisma' lil persuna.

³ L-Artikolu 30(1)(b) tar-Regolament (UE) Nru 596/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar l-abbuż tas-suq (Regolament dwar l-abbuż tas-suq) u li jħassar id-Direttiva 2003/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttivi tal-Kummissjoni 2003/124/KE, 2003/125/KE u 2004/72/KE (ĠU 2014, L 173, p. 1, rettifika fil-ĠU L 287, 21.10.2016, p. 320). Din id-dispożizzjoni timponi d-determinazzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi għal nuqqas ta' kooperazzjoni jew ta' ssuġġettar għal investigazzjoni, għal spezzjoni jew għal talba, imsemmija fl-Artikolu 23(2) ta' dan ir-Regolament, li l-punt (b) tiegħu jippreċiża li dan jinkludi l-interrogazzjoni ta' persuna sabiex tinkiseb informazzjoni.

Il-Qorti tal-Ġustizzja, fil-kompożizzjoni ta' Awla Manja, tirrikonoxxi l-eżistenza, favur persuna fiżika, ta' dritt għas-silenzju, protett mill-Karta⁴, u li d-Direttiva 2003/6 u r-Regolament Nru 596/2014 jippermettu lill-Istati Membri josservaw dan id-dritt fil-kuntest ta' investigazzjoni mmexxija kontra tali persuna u li minnha tkun tista' tirriżulta r-responsabbiltà tagħha għal ksur punibbli b'sanzjonijiet amministrattivi li jkollhom natura kriminali, jew ir-responsabbiltà kriminali tagħha.

Kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem dwar id-dritt għal smiġħ xieraq⁵, il-Qorti tal-Ġustizzja tenfasizza li **d-dritt għas-silenzju, li jinsab fil-qalba tal-kunċett ta' "smiġħ xieraq", jipprekludi, b'mod partikolari, li persuna fiżika "akkużata" tiġi ssanzjonata għar-rifjut tagħha li tipprovdi lill-awtorità kompetenti, abbażi tad-Direttiva 2003/6 jew tar-Regolament Nru 596/2014, risposti li minnhom tkun tista' tirriżulta r-responsabbiltà tagħha għal ksur sugġett għal sanzjonijiet amministrattivi ta' natura kriminali jew ir-responsabbiltà kriminali tagħha.** F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tippreċiża li l-ġurisprudenza relattiva għall-obbligu għall-imprizi li jipprovdu, fil-kuntest ta' proċeduri li jistgħu iwasslu għal aġir antikompetittiv, informazzjoni li tista' sussegwentement tintuża għall-finijiet li tiġi stabbilita r-responsabbiltà tagħhom għal tali aġir, ma tistax tapplika b'analoġija sabiex tiġi stabbilita l-portata tad-dritt għas-silenzju ta' persuna fiżika akkużata b'insider dealing. Il-Qorti tal-Ġustizzja żżid li **d-dritt għas-silenzju ma jistax madankollu jiġġustifika kull nuqqas ta' kooperazzjoni tal-persuna kkonċernata mal-awtoritajiet kompetenti, bħar-rifjut li tippreżenta ruħha għal smiġħ previst minnhom jew manuvri dilatorji intiżi biex jiġi ddifferit is-smiġħ.**

Fl-aħħar nett, il-Qorti tal-Ġustizzja tinnota li kemm id-Direttiva 2003/6 kif ukoll ir-Regolament Nru 596/2014 jeżiġu interpretazzjoni konformi mad-dritt għas-silenzju fis-sens li dawn ma jeħtiġux li persuna fiżika tiġi ssanzjonata għar-rifjut tagħha li tipprovdi lill-awtorità kompetenti risposti li minnhom tkun tista' tirriżulta r-responsabbiltà tagħha għal ksur punibbli b'sanzjonijiet amministrattivi li jkollhom natura kriminali jew ir-responsabbiltà kriminali tagħha. F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-assenza ta' esklużjoni espliċita tal-impożizzjoni ta' sanzjoni għal tali rifjut ma tistax taffettwa l-validità ta' dawn l-atti. **Huma l-Istati Membri li għandhom jiżguraw li persuna fiżika ma tkunx tista' tiġi ssanzjonata għar-rifjut tagħha li tipprovdi tali risposti lill-awtorità kompetenti.**

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

⁴ It-tieni paragrafu tal-Artikolu 47 u l-Artikolu 48 tal-Karta.

⁵ Id-dritt għal smiġħ xieraq huwa stabbilit fl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, iffirmata f'Ruma fl-4 ta' Novembru 1950.